

วิทยานิพนธ์เรื่องการแสดงศิลปะกะพิกุลทอง จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ พัฒนาการ องค์ประกอบการแสดง และวิธีการแสดงศิลปะของกะพิกุลทอง จังหวัดปัตตานี โดยศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตจากการแสดง ภาพวิดิทัศน์ และการฝึกหัดจากผู้เชี่ยวชาญการแสดงศิลปะ

การศึกษาพบว่า ศิลปะเป็นการแสดงอย่างหนึ่งของชาวไทยมุสลิม เดิมเป็นศิลปะป้องกันตัว ซึ่งนำท่าทาง จากธรรมชาติ 4 ประเภท ได้แก่ ท่าธรรมชาติของมนุษย์ ท่าธรรมชาติของสัตว์ ท่าใช้อาวุธพื้นเมือง และท่าที่ได้ แนวคิดมาจากดอกไม้ในอุดมคติ มาดัดแปลงเป็นท่าทางในการต่อสู้ ศิลปะแพร่หลายในอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม สิงคโปร์ และจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล และสงขลา ศิลปะเป็นศิลปะ ป้องกันตัว เป็นศิลปะการแสดง เป็นกีฬาเพื่อนันทนาการ และเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมพื้นบ้าน

กะพิกุลทองก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยสืบทอดการแสดงมาจากศิลปะของเจ้าเมืองรามัน (ยะลา) ปัจจุบันมีผู้แสดงทั้งชายและหญิงแสดงร่วมกันจำนวน 19 คน มีอายุระหว่าง 14 - 93 ปี ผู้แสดงส่วนใหญ่เริ่ม ฝึกหัดระหว่างอายุ 9 - 15 ปี และฝึกอยู่ประมาณ 100 วัน การแสดงมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อความบันเทิง และเพื่อพิธีกรรม เพื่อความบันเทิงมี 3 ขั้นตอน และเพื่อพิธีกรรมมี 6 ขั้นตอน เพื่อพิธีกรรมมี 3 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อไหว้บรรพบุรุษ เพื่อครอบครูศิลปะ และเพื่อแก้บนรักษาไข้ สถานที่แสดงมี 3 แบบ คือ เวทีติดดิน เวทียกพื้น และเวทีในโรงพิธี ซึ่งมีขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 5 เมตร และรั้วสูง 1 เมตร เครื่องดนตรีประกอบด้วยกลองแขกคู่ ปี่ชุนา และฆ้อง เพลงที่ใช้ในการแสดง คือ เพลงสรหม่าแขก

การแสดงศิลปะของกะพิกุลทองมี 2 แบบ คือ ศิลปะมือเปล่า และศิลปะกริช ประกอบด้วย กระบวน ท่ารำเดี่ยว และกระบวนท่ารำคู่ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1. รำเดี่ยวไหว้ครู มี 2 แบบ คือ รำไหว้ครู 2 ทิศ และรำไหว้ครู 4 ทิศ ผู้แสดงผลัดกันรำทีละคน 2. รำคู่เชิง มี 2 กระบวนๆ ละ 3 เที้ยว ผู้แสดงรำพร้อมกันเป็น วงกลมเวียนขวา หันหน้าเข้าหากัน และขึ้นตรงกันหรือเหลื่อมกัน 3. รำต่อสู้ มี 3 กระบวน คือ ท่าแทง ท่าฟัน และท่าจับ กระบวนละ 2 เที้ยว ผู้แสดงรำเป็นวงกลมเวียนขวา หันหน้าเข้าหากัน และขึ้นตรงกันหรือเหลื่อมกัน 4. รำคู่ไหว้ครูจบการแสดง มี 1 กระบวน ผู้แสดงรำพร้อมกัน 2 ทิศ

การแสดงศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยในภาคใต้ตอนล่างตลอดมา จึงควรมีการอนุรักษ์และ ส่งเสริมเพื่อให้ศิลปะเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป

This thesis aims at studying the historical development, performing elements and performance of Silat by Pikoon Thong Troupe in Pattani province. Research methodology includes documentary, interviewing, observant of live performance, videos and training with Silat dance experts.

The study finds that Silat is a kind of Thai Muslim performance. It was originally a martial art form. Its dance pattern derived from human and animal nature movements, folk weapon fighting movements and symbolic movements depicting mythical flowers. Silat is popular in Indonesia, Malaysia, the Philippines, Brunei Darussalam, Singapore and in Pattani, Narathiwat, Yala, Stung Treng and Songkhla provinces of Thailand. Silat is a martial art, a dance, a sport and a part of folk ritual.

Silat Pikoon Thong Troupe was established in 1983. Its style derived from the Silat of the Majistrate of Raman District (Yala). The troupe today comprises 19 male and female dancers aged 14-93 years old. Most dancers started their practice at the age of 9-15 years old. The practice lasts for about 100 days. Silat performance has 2 objectives, for entertainment and for ritual. The former has 3 dance parts and the latter has 6 dance sequences. Ritual Silat's objectives are for ancestor worship, paying homage to gurus, and for thanks giving. Silat stage is either a ground floor, an elevated stage or stage in the hall for ritual performance. Silat ensemble includes a pair of two side drums, an oboe and a large gong. Sramah tune is performed throughout the performance.

Silat dance of Pikoon Thong Troupe is divided into 2 types, Silat with bare hands and Silat with Kris performed by one and two dancers. Both dance types are divided into 4 parts: 1. Paying homage to gurus in 2 and 4 directions, 2. Challenging the rival, 3. fighting scene and 4. Conclusion with paying respect to the gurus.

Silat has been a part of Thai life in the South for a long time. It should be preserved as one of their precious cultures.